

De speeltuin:
De Zeeslag in Noord

iparool: laat je niet
gek maken door al die
megapixels

7 nut &
genoegen
8 het weer
9 uit
10 televisie
12 strips

IPS

4

5

kind

De nieuwe
crèche

Veilig op de crèche na de juiste make-over

Crèches moeten schoon en praktisch zijn. Maar het kan voor een kind heel onprettig zijn om de hele dag tussen gestapelde bakken met felgekleurd speelgoed te zitten, onder felle lampen, met een geschilderde teddybeer op het raam. Hoe de inrichting van de crèche anders moet en kan.

ELLEKE VAN DUIN

Voor...

...en na de aanpak van ruimtelijk ontwerper Simone Sorber.

Wie voor zijn kind op zoek gaat naar een kinderdagverblijf of kleuterschool, gaat kritisch te werk. Hoe schoon is het in het toekomstige onderkomen van je oogappel? Kunnen de kinderen wel lekker naar buiten? En vooral: ziet het er een beetje gezellig uit? Knutselwerkjes aan een waslijn ogen creatief. Een grote geschilderde paddestoel op het raam vertedert. En een groot kleed midden in de ruimte lijkt een veilig plekje te zijn voor een kraaiende baby. Zo ligt hij tenminste goed in het zicht.

"Dat is het juist niet," zegt Simone Sorber. "Een baby voelt zich heel onveilig en verlaten in het midden. Hij zal dus snel gaan huilen als hij in een grote open ruimte ligt, omringd door veel kinderen. En een schildering op het raam ziet er wel gezellig uit, maar het is hartstikke onrustig. Bovendien laat het minder licht door. En daar is dat raam nu juist voor bedoeld."

Sorber (37) is specialist in ruimteontwerp van kinderopvang. Zij adviseert kinderdagverblijven bij de inrichting en ze restylet, indien gewenst. "Het is nog altijd niet goed gesteld met de inrichting van de meeste kinderdagverblijven. Dat is niet alleen mijn persoonlijke mening, het is zelfs landelijk een onderwerp van discussie."

Zo stond er onlangs nog in de nota van het NCKO (Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek) dat de pedagogische kwaliteit tussen 2007 en 2009 in kinderdagverblijven gedaald was. De totaalscore daalde van 3,6 in 2005 naar 3,0 in 2009, waarbij een score van 1 mini-

maal is, en een score van 7 maximaal. 'De score is vooral gedaald bij de onderdelen ruimte-meubilering en interacties,' luidt de conclusie uit de nota.

Sorber: "Iedereen verwacht dat iedereen wel een crèche kan inrichten. Maar echt inzicht is er weinig. Fabrikanten hebben meubels die voldoen aan bepaalde eisen. Dus als je de meubels koopt en neerzet, moet het maar kloppen. Jammer, want er kan zo veel meer."

Eigenlijk wilde Sorber beeldend kunstenaar en leraar worden. Na de kunstacademie ging ze naar de

'Met schuiven van meubels kom je een eind'

lerarenopleiding en belandde ze zo in het onderwijs. Via de buitenschoolse opvang kwam ze terecht bij Radius Nederland, opleider voor de kinderopvangbranche, dat per 1 juli verder is gegaan onder de naam Radius Academie. Sorber ging er pedagogische medewerkers coachen (de nieuwe officiële benaming van het begrip 'leidsters'), waarbij de nadruk lag op de begeleiding van het creatieve proces van het kind. Hierbij werd geregeld met kunstenaars gewerkt.

"Zo ontdekte ik dat over de inrichting van ruimtes in een kinderdagverblijf of school niet goed werd nagedacht. Als kinderen in een grote open ruimte moeten spelen, kunnen ze zich niet goed concentreren.

Ze kunnen zich niet afsluiten voor prikkels van buitenaf. Daardoor verdiepen ze zich niet echt in hun spel. Door een paar hoeken in de ruimte te creëren, voelen kinderen zich al meer afgeschermd en ontstaat er vanzelf een eigen speelplek. Dat is vrij eenvoudig te realiseren, alleen al met het schuiven met meubels kom je een eind."

Maar er moet meer gebeuren dan een kast dwarszetten, voordat een kind zich echt prettig zal voelen. "Kinderen moeten uitgedaagd worden om te ontdekken. Een hoek is meer dan een hoek. Het kan een rustige, prikkelende, huiselijke of inspirerende plek zijn. Net wat het kind nodig heeft. Door een hoek te voorzien van bijvoorbeeld een rij vakjes naast elkaar en een paar pvc-buizen schuin in een plank aan de muur te bevestigen, kleed je die hoek echt aan."

Kinderen zijn dol op vakken en doosjes, zag Sorber in haar coachingstijd. "Ze kunnen er dingen in doen en weer uithalen. De buizen zijn ideaal om autootjes door te laten rijden." Een commode is volgens Sorber ook meer dan een praktisch meubelstuk waarop je je kind verschoont. "Door er beugels aan te bevestigen, kunnen kleintjes er zich aan optrekken. En door lapjes met diverse structuren aan die beugels te bevestigen, leren ze voelen. Met een foto achter zo'n lapje wordt het weer een gordijntje waarmee je kiekboe kunt spelen."

Ook het kleurgebruik in een kinderdagverblijf is belangrijk. Primaire kleuren rood, geel, blauw en groen zijn nog altijd favoriet bij de

Tips voor thuis:

0-4 jaar:

- Plak een plaatje of foto van de inhoud op een doos, dan zien kinderen direct wat er in zit.
- Hang een vakkenkastje op en stop daarin een paar auto's. Als je ziet dat je kind de auto's pakt, kun je de rest van de auto's erbij halen. Zo voorkom je direct een puinhoop, terwijl het kind wel meteen kan spelen.
- Hang een duploplaat tegen de muur. Dan

bouwen ze daartegenaan in plaats van altijd er bovenop. Dat geeft een ruimtelijk effect.

- Hang zelfgeknutselde kunstwerken laag. Dan leert een kind om ernaar te kijken. Wees niet bang dat ze er direct aan zullen komen.
- Zet bijvoorbeeld een poppenserviesje op een plank binnen kinderhandbereik. Het leert een kind na het spelen het serviesje weer op te ruimen, net als bij papa en mama.
- Laat de radio standaard uit bij baby's. Ba-

by's maken nog geen onderscheid tussen pratende ouders en de radio. Dus altijd de radio aan is verwarrend voor kleintjes.

- Zintuigen spelen een grote rol in een kinderleven. Voelen is net zo belangrijk als zien. Zachte gordijnen zijn prettig om aan te raken.
- Afbakening van een ruimte werkt verhelderend. Een kleed kan voor een psychologische scheiding zorgen.

4-12 jarigen:

- Maak een atelierplek. Hang een plaat/schildersezel op, dan gaan kinderen staand schilderen en kunnen ze hun hele lichaam gebruiken.
- Boven de 8 jaar vinden kinderen het leuk om lekker met vrienden te kletsen. Maak met grote kussens een zogenaamde loungehoek in de kamer, bij de tuindeur bijvoorbeeld, dan wordt binnen een beetje buiten.

Simone Sorber: 'Als kinderen in een grote open ruimte moeten spelen, kunnen ze zich niet goed concentreren.'

FOTO JOHANNES ABELING

inrichting of de kleur van accessoires. "Dat vinden kinderen mooie kleuren, wordt geredeneerd. Dat is ook wel zo, maar als er al veel speelgoed in de omgeving is, zijn die bonte kleuren veel te prikkelend." Geïnspireerd door Malaguzzi, een vooraanstaand Italiaanse pedagoog, is Sorber een voorstander van natuurlijke kleuren. "Rustige natureltinten en veel hout zorgen voor rust en een warm gevoel."

Sorber werkt nauw samen met Nanny Streng, partner van Andersom Organiseren. Streng: "Pedagogisch medewerkers hebben wel scholing gehad, maar er zijn zo veel ontwikkelingen binnen de pedagogiek en de eisen die aan hen worden gesteld,

dat het soms niet behapbaar lijkt te zijn. Dit gaat soms ten koste van het kind. Daarom maak ik gebruik van Simone, die leert hoe er leuke hoeken gecreëerd kunnen worden, waar kinderen samen spelen, maar ook zelfstandig. Er ontstaat structuur in de ruimte, waardoor de kinderen zich veilig voelen. Zo ontwikkelen ze zich beter, zowel op persoonlijk gebied als onderling. Ook leren ze beter zelf conflicten op te lossen."

"Tegelijkertijd hebben de pedagogisch medewerk(st)ers beter overzicht en inzicht in wat de kinderen leuk en interessant vinden, in plaats van het dagprogramma af te werken, waarbij bijvoorbeeld eten, verschonen en slapen op 'schema' gebeurt."

Bij kinderdagverblijf Boris in Uithoorn riep men de hulp in van Sorber. Medewerker Vesna Groenewoud: "De nieuwe hoeken werken perfect. Het geeft meer rust en ruimte. Het is alsof we een derde leidster op de groep hebben gekregen. En zo ingewikkeld zijn de veranderingen niet eens, maar kom er maar eens op."

Het gaat er dus om net even anders te kijken naar een ruimte.

Sorber: "Duur hoeft de herinrichting niet te zijn. Een cd-kast van de Xenos is perfect voor een mooi rijtje vakken."

"Laat je verder vooral inspireren door goed te kijken naar de interesses van je kinderen, je eigen behoeften als kind en je woon- en trendgevoel als ouder."